

Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen, 23 april 2024

Onderwerp

Toestemming wijziging gemeenschappelijke regelingen als gevolg van wijziging WGR. Alsmede afhandeling toezegging 3027.

Inleiding/aanleiding

Per 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wijziging had als voornaamste doel om de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Dit geschiedt via een versterking van de kaderstellende en controlerende rollen van de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen. In de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de wetgever nieuwe instrumenten gecreëerd die de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van waterschappen in een betere informatiepositie moeten brengen. Deze nieuwe instrumenten moeten voor 1 juli 2024 in iedere gemeenschappelijke regeling zijn geïmplementeerd.

Omdat dit voor alle gemeenschappelijke regelingen geldt en de verplichte wijzigingen vrijwel identiek zijn, hebben de besturen van de openbare lichamen die bij die regelingen zijn opgericht in de provincie Limburg besloten om hierin gezamenlijk op te trekken. Zij hebben daarbij Boels Zanders Advocaten en het adviesbureau Cooperación gevraagd om als juridisch adviseur op te treden en om het besluitvormings- en wijzigingstraject op inhoud te begeleiden.

Eerder is bij alle deelnemers de zienswijzeprocedure doorlopen, daar zullen we hieronder nog kort op terugkomen. Met dit voorstel wordt aan uw raad toestemming gevraagd om de gemeenschappelijke regelingen te wijzigen. Het verlenen van toestemming is noodzakelijk voordat het college kan besluiten tot wijziging van de regelingen, zo volgt uit artikel 1 lid 4 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Zienswijze procedure

Zienswijze Heerlen

Op 27 september 2023 hebben wij gevraagd naar uw zienswijze over de ontwerp wijzigingsbesluiten van de diverse gemeenschappelijke regelingen. Uw zienswijze hierop was, de aanbevelingen van de griffiers uit de regio Limburg te laten verwerken in de regelingen.

Op 28 februari 2024 hebben wij gevraagd naar uw zienswijze over de ontwerp wijzigingsbesluit van de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg. U heeft hier een positieve zienswijze op gegeven. De Stadsregio heeft niet deelgenomen aan het 'Boels/Zanders'-traject echter daar is wel nadrukkelijk op aangesloten waarbij gebruik is gemaakt van dezelfde wijzigingsvoorstellen. De aanvullende wijzigingsvoorstellen opgenomen in dit voorstel waren voor de Stadsregio al verwerkt in

de zienswijzeprocedure. De regeling is dan ook geheel in lijn met alle overige gemeenschappelijke regelingen.

Zienswijzen overige deelnemers

Ook alle overige deelnemers hebben hun zienswijze uitgebracht. De uitkomsten van de zienswijzeprocedure van alle deelnemers zijn opgenomen in bijlage 12.

Naar aanleiding van de ingebrachte zienswijzen is de conclusie als volgt:

1. de meerderheid van de gemeenteraden de voorkeur heeft uitgesproken om de wijzigingsvoorstellen aan te vullen met de handreiking van de Limburgse griffies maar;
2. er tegelijkertijd een substantieel aantal raden is, dat ten aanzien van het onderdeel "evaluatie" expliciet heeft gekozen om af te wijken van het voorstel uit de handreiking van de Limburgse griffies.

Inhoudelijke aanpassingen

De aan u raad voorgelegde tekstvoorstellen gedurende de zienswijzeprocedure zijn naar aanleiding van bovenstaande conclusies aangepast. Hieronder lichten wij per onderdeel de aanpassingen kort toe. Voor de exacte aanpassing/tekstvoorstellen verwijzen wij u naar bijlage 12.

Zienswijze indienen

Conform advies van de griffies wordt het participatierecht (wanneer een aparte zienswijzeprocedure ingesteld kan worden) concreter benoemd in de regelingen. Voor gemeenschappelijke regelingen met vijf of minder deelnemers wanneer ten minste twee gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt, voor gemeenschappelijke regelingen met zes of meer deelnemers wanneer ten minste een vijfde van de gemeenteraden het dagelijks bestuur hierom verzoekt.

Inspraak/ Burgerparticipatie

Conform advies van de griffies wordt in de regelingen opgenomen of en op welke manier burgers inspraak krijgen. Aan de regelingen wordt toegevoegd:

- Dat bij ingrijpende besluiten het dagelijks bestuur kan beslissen een extra traject voor inspraak te doorlopen.
- Dat een extra inspraaktraject ook wordt doorlopen als minimaal 2 deelnemende gemeenten dit willen, voor regelingen tot en met vijf deelnemers. Voor regelingen met 6 of meer deelnemers wanneer ten minste een vijfde van de deelnemende gemeenten hierom verzoeken.
- Dat het dagelijks bestuur de colleges en het algemeen bestuur zo snel mogelijk informeert over het voornemen om meer inspraak mogelijk te maken en doet daarbij een voorstel voor een eensluidende werkwijze in alle deelnemende gemeenten.

Evaluatie

Het voorstel van de griffies is, dat de regeling wordt geëvalueerd indien minimaal twee deelnemers hierom verzoeken. Via zienswijzen zijn hierop de volgende andersluidende wijzigingsvoorstellen ingediend:

- evaluatie als een meerderheid van de deelnemers daartoe beslist;
- evaluatie als 1/5e van de deelnemers daartoe beslist bij de grote GR'en;
- verplichte evaluatie van 1x per 5 jaar, en;
- evaluatie als 1/4e van de deelnemers daartoe beslist, maar in ieder geval 1x per 6 jaar.

Rekening houdend met de voormelde zienswijzen, wordt nu het volgende opgenomen.

- Kleine gemeenschappelijke regelingen (tot 15 deelnemers): Voor de GR'en tot 15 deelnemers wordt aangesloten bij het advies van de griffies. Dit betekent dat in de regelingen zal worden opgenomen dat de regeling wordt geëvalueerd indien minimaal twee deelnemers hierom verzoeken.
- Grote gemeenschappelijke regelingen (vanaf 15 deelnemers): Voor de GR'en met minimaal 15 deelnemers wordt een verplichte evaluatie van 1x per 5 jaar voorgesteld.

De redenen voor een vijfjaarlijkse verplichte evaluatie voor de grote GR'en zit gelegen in het volgende.

- De grote GR'en bestaan uit minimaal 15, maar soms wel uit 30 deelnemers. Met het hanteren van een drempel van twee deelnemers ontstaat het risico, dat een GR aan het evalueren blijft, met alle effectiviteits- en uitvoerbaarheidsrisico's van dien. Een evaluatie legt immers beslag op de werknemers van de GR en leidt tot extra kosten voor de deelnemers. Voorgesteld wordt daarom om voor de grote GR'en, met inachtnaam van de ingediende zienswijzen, een andere passende wijze van evaluatie te verzekeren.
- Door een verplichte vijfjaarlijkse evaluatie in de regelingen op te nemen, wordt een evaluatie verzekerd voor de grote gemeenschappelijke regelingen. Ook ligt de frequentie van de evaluatie op deze wijze vast. Dat biedt duidelijkheid en zekerheid.

Om ervoor te zorgen dat niet alle grote GR'en tegelijkertijd worden geëvalueerd, wordt het schema hieronder in de regelingen voorgesteld. Hierbij is ook rekening gehouden met de evaluatie van betreffende gemeenschappelijke regeling in Limburg Noord, zodat deze gelijktijdig kunnen plaatsvinden.

- 2026 evaluatie Omnibuzz
- 2027 evaluatie GGD Zuid Limburg
- 2028 evaluatie Veiligheidsregio Zuid Limburg
- 2029 evaluatie BsGW
- 2030 evaluatie RUD Zuid Limburg

Afhandeling toezegging 3027

Het verwerken van de aanbevelingen van de griffiers Regio Limburg in de wijzigingsvoorstellen, zoals is toegezegd in de zienswijzeprocedure, is bij deze conform afgehandeld.

Kader

Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr)

Kernthema:

Middelen en heffingen

Bevoegdheid

Raad (op grond van de artikelen 1, 51, 61 en 95 van de Wgr)

Voorstel

1. Het college van burgemeester en wethouders toestemming te verlenen tot wijziging van de hieronder genoemde gemeenschappelijke regelingen, overeenkomstig de aan de raad gezonden wijzigingsbesluiten:

1. De GR Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)

2. De GR Gemeentelijke Gezondheidsdienst Zuid-Limburg (GGD)
3. De GR Het Gegevenshuis
4. De GR Omnibuzz
5. De GR Regionale Uitvoeringsdienst Zuid-Limburg (RUD)
6. De GR Reinigingsdiensten RD4
7. De GR Veiligheidsregio Zuid-Limburg (VRZL)
8. De GR Werkvoorzieningsschap Oostelijk Zuid-Limburg (WOZL)
9. De GR Werkgevers Servicepunt Parkstad (WSP)
10. De GR Historisch Centrum Limburg (HCL)
11. De GR Stadsregio Parkstad Limburg (SPL)

Argumenten

1.1 Als gevolg van de wetswijziging Wgr is een gezamenlijk traject opgestart om de noodzakelijke wijzigingen zoveel als mogelijk uniform door te voeren bij de gemeenschappelijke regelingen. Ook wijzigingen als gevolg van overige wetswijzigingen die nog niet verwerkt waren en specifieke wijzigingen per GR zijn in dit traject meegenomen.

Aan het gezamenlijke traject gecoördineerd door externe specialisten op dit gebied hebben bijgedragen vertegenwoordigers van de GR-en, beleidsinhoudelijke ambtenaren, archiefdeskundigen, gemeentesecretarissen, griffiers, bestuurders en raadsleden van de deelnemers. Hiervoor zijn diverse informatieavonden georganiseerd om een zo breed mogelijke draagvlak te krijgen voor de voorgestelde wijzigingen, en zijn wijzigingsvoorstellen, ideeën, van de diverse groepen nader besproken en daar waar nodig verwerkt.

Tegenargumenten en risico's

N.V.T.

Kosten en dekking

N.V.T.

Communicatie

De vaststelling van de gewijzigde regelingen door het college zal gepubliceerd worden in het gemeenteblad.

De bekendmaking van de nieuwe gewijzigde regeling in het Gemeenteblad vindt plaats door de gemeente gelegen in de plaats van vestiging van de betreffende gemeenschappelijke regeling, tenzij in de gemeenschappelijke regeling een andere gemeente is aangewezen, conform art. 26 Wgr.

Evaluatie

N.V.T.

Planning, procedure en uitvoering

Tijdslijn	Procedurestap
Tot 15 december 2023	Inventarisatie opbrengst zienswijzen bij colleges, juristen, DB's en AB's van de gemeenschappelijke regelingen
Medio december 2023- medio januari 2024	Aanpassing van de gemeenschappelijke regelingen op basis van de ingediende

	zienswijzen
Medio januari 2024	Aangepaste regelingen worden door de gemeenschappelijke regelingen voor toestemming naar de colleges en accounthouders verzonden
Februari- mei 2024	De raden hebben de tijd om toestemming te geven tot het wijzigen van de gemeenschappelijke regelingen
Juni 2024	De collegebesluiten over de aangepaste gemeenschappelijke regelingen worden vastgesteld
1 juli 2024	Inwerkingtreding wijzigingen

Bijlagen

Bijlage 1 GR BsGW- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 1.1 GR BsGW- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 2 GR GGD- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 2.1 GR GGD- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 3 GR Gegevenshuis- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 3.1 GR Gegevenshuis- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 4 GR Omnibuzz- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 4.1 GR Omnibuzz- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 5 GR RUD- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 5.1 GR RUD- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 6 GR RD4- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 6.1 GR RD4- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 7 GR VRZL- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 7.1 GR VRZL- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 8 GR WOZL- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 8.1 GR WOZL- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 9 GR WSP- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 9.1 GR WSP- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 10 GR HCL- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 10.1 GR HCL- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 11 GR SPL- Schone versie nieuwe regeling
 Bijlage 11.1 GR SPL- Wijzigingen zichtbaar nieuwe regeling
 Bijlage 11.2 GR SPL- Geactualiseerd Blauwe Schema
 Bijlage 11.3 GR SPL- Vigerend Blauwe Schema
 Bijlage 12 Reactienota zienswijze raden Boels Zanders

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,

De burgemeester,

drs. V.N. Gosselink-Van Dijk

drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier,

de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer

drs. R. Wever